

zpráva

V Telči se uskutečnil další ročník literárněvědné doktorandské konference

Ve dnech 13. – 15. září 2021 se v Univerzitním centru v Telči konalo již tradiční setkání literárněvědných bohemistů a komparatistů, konference doktorandů studujících obory literárněvědné bohemistiky, od české literatury přes komparatistiku až po překladatelství, a to z celkem pěti českých, moravských a slezských univerzit.

Úvodní slovo si vzaly zástupkyně organizátorů, Lucie Malá a Libuše Heczková z Univerzity Karlovy, tedy instituce zastřešující letošní ročník setkání. Každý den konference pak sestával z vystoupení doktorandů v rámci několika bloků, přičemž své příspěvky mohli zařadit do jedné ze tří kategorií: metodologická prezentace celku disertační práce, prezentace jednoho dílčího problému či prezentace jedné ucelené kapitoly disertační práce. Po odprezentování všech příspěvků daného bloku byl asi půlhodinový prostor ke společné diskuzi, při níž se vystupujícím doktorandům dostalo mnohých podnětů a inspirace k práci na disertačním projektu.

První den konference byl tvořen dvěma odpoledními bloky, v každém z nich vystoupili tři doktorandi. Všechny tři příspěvky měly jistou spojitost s intermedialitou: první prezentující, Eva Navrátilová z Univerzity Karlovy, hovořila o jedné kapitole své disertační práce nazvané *Za zvukem literatury*, kde na filozoficko-psychologické rovině rozebírala zvukový aspekt čtení, od čtení v duchu přes čtení nahlas až po audioknihy. Karolina Strnadová z Masarykovy univerzity přednesla příspěvek o celku své disertační práce na téma *Český poválečný surrealismus v intermediální perspektivě*, Jakub Novák z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích se pak věnoval elektronické literatuře v českém literárněvědném prostředí. Tento blok moderovala Libuše Heczková.

Ve druhém odpoledním bloku byly dva příspěvky věnovány literatuře dvacátého století, jeden literatuře století devatenáctého. Matěj Klíma (UK) prezentoval

kapitolu své disertační práce „Školy neboli továrny na výrobu idiotů“: Vyloučení Ladislava Klímy z domažlického gymnázia, Jan Krasický z Ostravské univerzity analyzoval dílčí problém své disertace, a sice promluvu v poetice Jana Zábřany, třetí přednášející pak byla Kristina Vonková (MU), která představila celek své disertační práce pojednávající o libretech Elišky Krásnohorské. Druhý odpolední blok moderoval Ondřej Sládek. Večerní program byl volný, oficiální část konference pokračovala dalším blokem prezentací v úterý ráno.

Druhý den konference bylo dopoledne i odpoledne rozděleno do dvou bloků po třech prezentujících. První blok byl soustředěn na současnou literaturu, případně na literaturu 2. poloviny 20. století, a to v různých perspektivách. Jako první vystoupila Tereza Roháčová z Univerzity Palackého v Olomouci a prezentovala celek své disertační práce, jež se zaměřuje na podobu dystopie v současné české literatuře. Následoval příspěvek Anety Bartoníkové (OU) o disertaci na téma Queer jako jeden z příznakových fenoménů v současné literatuře pro děti a mládež a prezentace Kristiny Dokulilové (UP) o Bondyho *Bětě* pohledem narativní strategie snění, přičemž u posledního příspěvku se jednalo o představení pouze jedné kapitoly disertační práce. Role moderátora prvního úterního bloku se ujal Petr Bubeníček.

Druhý dopolední blok, moderovaný Janem Malurou, sestával z prezentací souvisejících různými způsoby s tématem minulosti. Zahájila ho Iveta Mikešová (OU), která přednesla příspěvek s názvem Velké a malé dějiny: téma rodiny a rodu jako nástroj modelování historie v současné české próze. Po ní vystoupila Marta Janíčková (MU) s tématem Františkánství v české literatuře 20. století a na závěr byl přednesen příspěvek Jana Vašků (MU) o tematizaci mariánského kultu v raně novověké literatuře na Moravě.

Odpoledne bylo opět rozděleno do dvou bloků, z nichž první moderoval Petr Šámal a byl věnován propojení politického či občanského s literárním děním. Hana Blažková (UK) mluvila o politickém čtení české a polské literatury od poloviny 80. let do současnosti, Dagmar Vobecká (MU a Ústav pro českou literaturu AV ČR) o Rakouské společnosti pro literaturu a jejím působení v 60. letech 20. století. Posledním přednášejícím daného bloku byl Vasilios Chaleplis (OU), jehož disertační práce se zabývá obrazy „postindustriální“ Ostravy v literatuře a zároveň literárním životem širšího Ostravska v letech 1989–2019.

Poslední úterní společnou částí konference byl druhý odpolední blok. Sára Dvořáková (UK a Ústav pro českou literaturu AV ČR) v něm přednesla příspěvek na téma své disertační práce – Bulvární komedie v překladu: srovnání překladatelských strategií současných českých překladatelů francouzských bulvárních

komedii; jednalo se o jediný příspěvek konference z oblasti translatologie. Jako druhý vystoupil David Provozník (UP) s tématem věnovaným mimetické funkci románu M. Gorkého *Matka* a po něm Martin Špaček (UP), který hovořil o komice Nerudových fejetonů v 70. letech 19. století. Tento celek moderoval Lubomír Machala.

Poslední den konference zakončil pouze jeden dopolední blok, jenž byl věnován literárně-teoretickým problémům. Vystoupily v něm Anna Schubertová (UK), Gabriela Borovková (JU) a Helena Dvořáková (JU). Příspěvek Anny Schubertové byl na téma „Reálno“ realismu: Subjekt jako vypravěč a postava v realistickém románu, Gabriela Borovková mluvila o literárněhistorickém díle René Welleka v kontextu strukturalismu a „nové kritiky“, prezentace Heleny Dvořákové pak pojednávala o možnosti uchopení prostorovosti v próze. Blok byl moderován Janem Wiendlem.

V samém závěru konferenčního programu byly shrnuty přínosy setkání literárněvědných bohemistů a komparatistů: diskuze a společné uvažování nad přednesenými příspěvky přinesly studentům doktorských programů množství podnětů pro další výzkum a psaní disertačního textu. Inspirativní interakce se uskutečnily jak mezi kolegy doktorandy, tak mezi přednášejícími a přítomnými akademickými pracovníky, ať už šlo o doporučení studijní literatury, otázky k metodologii či širí tématu anebo jiné konstruktivně-kritické připomínky. Rovněž bylo oznámeno, že další ročník konference se bude konat pravděpodobně v Třešti, a to tentokrát pod záštitou organizátorů z Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Marta Janíčková

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.

